

forpligtende for medlemsstaterne, som var de indgået umiddelbart mellem medlemsstaterne og det pågældende tredjeland m.v., vil der være tale om overladelser af beføjelser, som forudsætter anvendelse af grundlovens § 20.

Den nævnte sondring har betydning for, om der er tale om overladelser af den udenrigspolitiske beføjelse efter grundlovens § 19. Det bemærkes i den forbindelse, at det i den forfatningsretlige litteratur er antaget, at EFs kompetence til f.eks. efter EF-Traktatens artikel 113 at indgå aftaler med tredjelande m.v. forudsætter anvendelse af grundlovens § 20, jf. Max Sørensen, Juristen 1963, side 57 ff. (navnlig side 69).

Om aftaler, der indgås af EF, gælder som omtalt ovenfor under pkt. c) endvidere det særlige, at de efter EF-Domstolens praksis kan være umiddelbart anvendelige i medlemsstaterne. Tillægges der EF kompetence til på nye områder at indgå aftaler med tredjelande m.v., vil det også af denne grund være nødvendigt at anvende grundlovens § 20. Der er ud fra denne synsvinkel ikke tale om at overlade den udenrigspolitiske, men derimod den lovgivende, kompetence.

2.3.3. Afgrænsning i forhold til grundlovens § 88.

Grundlovens § 20 må også afgrænses »opad«, dvs. over for traktater m.v., som Danmark ikke kan tilslutte sig efter § 20, men kun efter en grundlovsændring, jf. grundlovens § 88.

En begrænsning i anvendelsesområdet for grundlovens § 20 fremgår af, at det kun er »beføjelser, som efter denne grundlov tilkommer rigets myndigheder«, der kan overlades, jf. om dette udtryk bl.a. Michael H. Jensen m.fl., UfR 1991 B, side 281 ff.

Heraf følger bl.a., at beføjelsen efter grundlovens § 88 til at ændre grundloven ikke kan overlades, jf. Alf Ross, a.st., side 410. Der kan således f.eks. ikke tillægges mellemfolkelige myndigheder kompetence til at udstede retsakter, som danske myndigheder ikke selv ville kunne udstede inden for grundlovens rammer. Det kan bl.a. ikke overlades til en supranational myndighed at udstede umiddelbart anvendelige bestemmelser, hvorefter der indføres censur, eller hvorefter der kan ske anholdelse uden fremstilling for en dommer inden for 24 timer, jf. grundlovens §§ 77 og 71, stk. 3.

En anden følge af det anførte er, at adgangen til efter grundlovens § 20 at overlade beføjelser ikke selv kan overlades, jf. Max Sørensen, a.st., side 310. Det kan derfor ikke overlades til den mellemfolkelige myndighed selv frit at bestemme sin kompetence. En sådan ordning ville i øvrigt også indebære overladelser af beføjelser i ubestemt omfang, jf. herom nærmere nedenfor. Derimod kan en overladelser af beføjelser godt finde sted under den form, at bestemt angivne beføjelser stilles til disposition, således at det beror på den mellemfolkelige myndigheds egen beslutning, om og hvornår beføjelserne skal udnyttes, jf. Poul Andersen, a.st., side 497.

Efter § 20 kan beføjelser endvidere kun overlades i nærmere bestemt omfang. I 1992-redegørelsen sammenfattes betydningen heraf på følgende måde (side 28 f.):

»På baggrund af de ovenfor refererede synspunkter om betydningen af ordene «i nærmere bestemt omfang» må det efter Justitsministeriets opfattelse lægges til grund, at overladelser af beføjelser efter § 20 til en supranational organisation skal opfylde følgende grundbetingelser:

- Der skal ske en angivelse af de sagsområder eller emneområder, på hvilke den supranationale organisation skal kunne udøve sine beføjelser, og
- der skal ske en angivelse af beføjelsernes indhold, det vil sige en præcisering af, om beføjelserne er af lovgivende, administrativ, dømmende eller udenrigspolitisk karakter.

Både for så vidt angår den første betingelse (angivelsen af sagsområdet) og den anden betingelse (angivelsen af beføjelsens indhold) kan det efter den almindelige opfattelse i den statsretlige litteratur lægges til grund, at præciseringen ikke behøver at være fuldstændig.

Sagsområdet vil således kunne defineres i rummelige kategorier, jf. Max Sørensen, side 324, og beføjelsernes omfang skal ikke være bestemt så præcist, at der ikke kan blive tale om skøn og fortolkningstvivil, jf. Ross, side 411.«

Det kan yderligere tilføjes, at det er den almindelige opfattelse i den forfatningsretlige litteratur, at der ikke i grundlovens udtryk ligger nogen kvantitativ begrænsning i den forstand, at overladelser kun kan ske i ringe omfang eller på mindre væsentlige områder, jf. bl.a. Max Sørensen, a.st., side 313 f., Alf Ross, a.st., side 411, Peter Germer, a.st., side 192, og Henrik Zahle, a.st., side 323 f.